

Elkészült „Budapest-fürdő-város” hatalmas tervezete

Uj gyógyszállók, fedett sétányok, depandanzok, ivókutak és a régi kincses fürdők modernizálása

A napokban írják ki a nagyszabású tervpályázatot

— Az Est tudósítójától —

A Rudasfürdő mögött a Gellért-hegy szikláinak egy részét hetek óta magas deszkafal takarja. Munkások dolgoznak a deszkafal mögött és a járdakel egy része mint jólétesült mondogatja:

— Javítgatják a Gellértheget el-mállott sziklát.

Nem ez a munka folyik a deszkafal mögött. Az évszázados Mátyás-forrást tisztították ki, azt a forrást, amelyet eddig egyszerű kis vasajtó zárt el a közönség elől. Most érdekes forráscsarnokot építettek Mátyás-korabeli stílusban. Pár nap múlva lebontják a deszkafalat s akkor látható lesz az évszázados forrás, a forrás mély, hegybenyúló barlangja. Kovácsolt vaskerítés övezi a Mátyás-forrást, amely egyik új értéke és látványossága lesz Budapestnek.

Az új 44 fokos Beatrix-forrás

Amikor a Mátyás-forrást, amely a Rudasfürdőt táplálja vízzel, kitisztították, egy mellékforrásra is bukkantak. 44 fokos a vize ennek a mellékforrásnak, kén-, meszes víz, olyan, mint a Rudas- vagy a Gellért-fürdő gyógyvize.

A budai viágfürdő

Az elmúlt év őszén a nemzetközi orvosi hidrológiai társaság és a nemzetközi reumaellenes liga itt tartott kongresszusán legelsőrangú szaktekintélyek egyértelműleg megállapították, hogy Budapestnek, mint fürdővárosnak ügyszólván

versenyen felül álló jövője

lehet, ha a természetadta előnyöket és lehetőségeket tervszerű és célravezető fűzőpolitikával megfelelő módon javunkra tudjuk fordítani.

Világfürdő lehetne Budának ezen a részén

és az illetékesek már hónapok óta behatóan foglalkoznak azzal a problémával, miképpen lehetne előrevinni Budapest fürdőváros megvalósításának ügyét. Ripka főpolgármesternél már volt is egy bizalmas értekezlet, amelyen résztvettek a Közmunkatanács elnöke, a főváros fürdőigazgatói, az idegenforgalmi érdekeltségek és az összes érdekelt hatóságok és ezen az értekezleten Bánlaky Géza, a Gellért fürdő igazgatója

érdekes tervezetet

Földalatti villamos, fedett sétányok, gyógyudvarok, gyógyszálló a Gellért-hegy alatt

A Gellért-rakparton végig közvetlenül a gyalogjárda mellett robog most a villamos. Lehetetlenség itt a nyugodt sétát és éppen ezért Bánlaky igazgató úgy képzei, hogy a jelenleg lépcsőzetes rakodópartot a Duna felé kisérteténél, illetve függőleges partot építenének, ezen a parton helyeznék el a kocsit, emellett lenne a 12 méternyire kisértetett nyalog-

Beatrix-forrásnak nevezték el az új forrást.

amelynek fakadóhelyét üveglappal takarják le és este a kivilágított üveglap alatt látni lehet majd, hogyan buzog elő a forró víz. Másfél méterrel odébb már a föld felszínére kerül a Beatrix-forrás vize s már most is sűrű gomolygásban száll fölfelé a hőforrás gőze.

Az újonnan kiépített Mátyás-forrás és Beatrix-forrás ráirányította a figyelmet ismét az úgynevezett alsó-hegyi fürdőterületre.

A Gellért-, a Rudas- és a Rác-fürdő között levő területen rengeteg gyógyforrás van

és valóságos vétek, hogy mindezekig még ezeket kellő módon nem használták ki s nem történt semmi, hogy ezen a területen létesítsék Budapest fürdővárosát. Illog mennyire értékesek a gellérthegyi gyógyforrások, azt mi sem bizonyítja inkább, mint az, hogy dr. Maché Henrik, a világhírű radiológus, akinek nevével nevezték el a gyógyvizek rádiumtartalmának egységét, a maché, ép most szombaton tart a Gellért szállóban előadást a gellérthegyi forráscsoport rádiumtartalmáról és rádióaktív hatásáról.

mutatott be. A tervezet alap gondolatait az értekezlet tagjai magukéva is tették s most annai megvalósításán dolgoznak.

A Gellért-fürdő igazgatójának javaslata renkívül érdekes részleteket tartalmaz. Mindenekelőtt rámutat arra, hogy

Budapest fürdővárosát csak a Gellért- és a Rudas-fürdő között levő részen lehetne ideális módon megvalósítani

s a célból az egész területet megfelelő módon át kellene alakítani. Lehetetlenségnek tartja azt, hogy a Rudas-fürdő kincseit erő forrásai és forrásvezetékei fölött villamosok robogjanak és szennyvizcsatornák és légszecsövek veszélyeztessék a termálviz tisztaságát és a források vízhozamát. Elsősorban

gyógyszállók

kellene összekötni a Rudas- és Gellért-fürdőket, ennek az érdekében az egész Gellért-rakpartot át kellene építeni úgy, hogy a kocsit és villamosforgalom a sétálók nyugalma és a dunai kilátást ne zavarja.

járda és alattuk viadukszerűen vezetnék a villamosvágányokat. A mostani úttestet parkiroznak, a másik oldalon pedig

a Gellért-hegy lábánál a mostani kerítés helyére kerülne a fedett sétány, a kolonád.

A sétány a Rudas-fürdőnél gyógyudvarokban

végződne. Itt lenne elhelyezve a Hungária-forrás megnagyobbított ivócsarnoka, amelyet fedett sétányok kötnének össze a Rákóczi-, a Mátyás- és Árpád-források újból feltárt és

megfelelő foglalatú forráscsarnokai-val. A kolonádok csak részben lennének nyitottak, részben azonban zártak és fűthetők lennének.

A tervezet szerint feltétlenül le kell bontani a Rudas-fürdő kazánházát és a hídját eléktelenítő régi igazgatósági épületet. A kazántelepet a Rudas-fürdő épület alagsorában helyeznék el. Már teljesen kidolgozott tervek és a költségvetések is rendelkezésre állnak.

A Rudas-fürdőt is modernizálni kell.

s már 1905-ben tervpályázatot írtak ki, amely a fürdő modernizálását kívánta. A fürdő épületét teljesen változatlanul akarják fentartani, csak az elavult technikai berendezéseket újítanák meg. Az épület első emeletén a meglevő, de szállodai üzem céljára alkalmatlan szobák és

80 ágyas reumaszálló a Gellért-szálló mellett

Nemcsak a Rudas-fürdővel kapcsolatban vannak na... tervek, hanem a Gellért-fürdővel kapcsolatban is. Amikor a főváros a Gellért-fürdőt megépítette, gondoltak a fürdő későbbi fejlesztésére és a célból nagyméretű összefüggő telekkomplexumot szereztek meg, a Horthy Miklós út, Orlay uca, Kelenhegyi út és Kemény uca között. Ezt utóbb vásárlásokkal kiegészítették. Azt tervezik, hogy ezen a telektömbön építenék meg a Gellért-gyógyfürdő kiegészítő részét alkotó

60-80 ágyas reumagyógyosztály-pavillont.

Földalatti folyosó kötné össze ezt az épületet a Gellért-fürdővel. Ezzel az építkezéssel lehetővé akarják tenni, hogy a Gellért-fürdő gyógyforrásait a kevésbé tehetős betegek is használhassák. Dr. báró Korányi Sándor, a magyar orvosok reumaegyesületének elnöke már átiratot is intézett a fővároshoz ebben az átiratban szük-

Uj ivókút a Gellért téren

A Gellért-fürdő forrásai mélyen a föld alatt, a közönség részére hozzá nem férhető helyen fakadnak. Ezért itt ivókúrákat nem tudnak tartani és elmarad az a szuggesztív hatás is, amelyet a betegek a forrásvizek bőséges fakadása kelt. Néhány évvel ezelőtt Becsey Antal és Saffarik professzor javaslata alapján új kutat fűrtak a Gellért-fürdő mellett a sziklatemplom alatt.

48 fokos értékes termálvíz fakadt az új kútból

és dr. Ernst Kálmán analízise szerint az új forrás vize általában megegyezik a Gellért-fürdő forrásainak vizevel, azzal a különbséggel, hogy vastartalma lényegesen nagyobb. Teljesen indokolatlan, hogy ezt a forrást továbbra is lezárva tartsák és felhasználatlanul maradjon annak vize. Szinte predesztinálva van az új forrás arra, hogy

ivóforrás

legyen. Lux Kálmán és Sebestyén Artúr építészek már el is készítették a forrás ivócsarnokának tervét és a tervek szerint a csarnok mellett kétoldalt lenne a barlangtemplom feljárója.

És még sok messzemenő terv...

És még sok más terv vetődött fel, hogyan lehetne a budai oldalon ebből a részből gyönyörű világfürdőt építeni. Mindenekelőtt a Muegyetem és a Rudasfürdő közötti Dunaparttól

el kell távolítani a kavics- és homoklerakódó helyeket és a szénkirakodókat, át kell helyezni a Gellért térről a helyi érdekű vasút végállomását.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy

Oesterreicher Adolf

ny. posta és táv. ellenőr, az Angol-Magyar Bank volt tisztviselője

életének 77-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön, e hó 25-én délelőtt 12 órakor lesz a Rákóczi-sírkertben. A gyászoló család

az egyes meg nem felelő kádfürdők helyén

30-40 szobás gyógyszállót

lehetne berendezni. A gyógyszálló kikészítésére és az uszoda átalakítására is kész tervek és költségvetések vannak már.

Érdekes terv az is, hogy a Hungária-ásványvízzem jelenlegi épületét lebontanák és az épület helyén csupán a töltőhelyiségeket helyeznék el látványos módon. Az összes manipulációs helyiségek, valamint a kosikba való berakodás az úttest alatt létesítendő földalatti helyiségben történne. A fürdő maga nem változna és a kiírandó tervpályázat elő fogja írni, hogy a Rudas-fürdőnek nem szabad magasabbnak lennie, mint ma, nehogy az épület a hegyoldal legszébb sziklacsoportjait eltakarja.

ségesnek mondja a terv megvalósítását.

A rendelkezésre álló területnek csak kis részét venné igénybe a reuma-pavillon s a fennmaradó terület egy részét

parkiroznak.

A rendkívül értékes Horthy Miklós uti telkek helyén, amelyen ma rozoga épületek dísztelenkednek,

két összefüggő, modern, hatalmas bérház építését tervezik.

Olyan módon építenék fel ezt a két házat, hogy az azokban lévő lakások fokozatosan és a szükségletnek megfelelően át legyenek alakíthatók nagyobb költség nélkül

szállodai depandánsz

részére. Azt remélik, hogy ennek a két háznak a felépítése a Gellért-szálló költségelőirányzatát is kedvezően befolyásolná.

A budai fürdőváros tervpályázatát az Alpár-féle tervek szerint a Citadella falain belül lehetne elhelyezni, míg az új fürdőváros villarésze a Tabánban épülhetne fel. Sajnos, pénz egyelőre nem áll rendelkezésre.

csupán 350.000 pengő van előirányozva a Gellért tér rendezésére

a főváros ez évi költségvetésében. A Gellért tere most már úgy akarják rendbehozni, hogy ezekkel a tervekkel harmonizáljon a tér átépítése.

Az idegenforgalmi tanács a Gellértheget körül kialakuló fürdőváros elrendezése érdekében

néhány nap múlva országos tervpályázatot ír ki.

A tervpályázat alap gondolata a Bánlaky-féle tervezet, azonban kimondják, hogy nem kötik meg a tervezők kezét. A műszaki leíráshoz költségvetést sem kell mellékelniük, de szem előtt kell tartaniuk a pályázóknak azt, hogy a pályázat gyakorlati célt szolgál és pénzügyileg is mielőbb keresztülvihető megoldást kíván előkészíteni. Január 15-ig kell benyújtani a pályázatok és 20.000 pengő lesz a pályadíjak összege. 3 darab 4000 pengős és 4 darab 2000 pengős pályadíj lesz.

S a pályázat után ismét gazdagabbak leszünk egy álommal.

Pakots György

AZ ORVOSOK VÉLEMÉNYE:

A megszokott babkávét a koffein teszi kívánatosá. A tiszta, valódi koffeintartalmú babkávét nemcsak élvezeti cikk, hanem orvosság a legkülönbözőbb betegségek ellen. Ezt olvassa Ön az »Orvosi nyilatkozatok« érdekes gyűjteményéből, amely minden Meinel fióküzletben megtalálható.

MEINL GYÜLART.

